Sirdal kommune

Barndom har egenverdi,
og må bli sett på som
noe mer enn
forberedelse til
voksenlivet

PLAN FOR FOREBYGGING AV OMSORGSSVIKT OG UTVIKLING AV ADFERDSVANSKER

SIRDAL
kraftfull-nær-nyskapende

BARNEVERNSREFORMEN

Fra og med 1. august 2022 fikk kommunene tydeligere plikt til å samordne tjenestetilbudet til barn. Formålet med endringene er å styrke oppfølgingen av utsatte barn og unge og deres familier gjennom økt samarbeid mellom velferdstjenestene, deriblant barnehager, skoler, barnevern, NAV, helsetjenester og sosialtjenester.
Barnevernreformen tredde i kraft 01.01.22. Dette innebar at kommunene må innrette sitt forebyggende arbeid for barn og unge, på en virksom og kraftfull måte som forebygger omsorgssvikt og atferdsvansker. Kommunene forventes i større grad å løse innbyggernes hjelpebehov slik at man unngår bruk av mer spesialiserte statlige tiltak på barnevernområdet. De mest inngripende statlige barneverntiltakene vil med virkning fra 01.01.22 bli betydelig mer kostbare, hvilket skal gi kommunene insentiver og handlingsrom til å jobbe mer med treffsikre og virksomme tiltak så tidlig som mulig, når hjelpebehov oppstår.

Hovedmål med reformen:

- Kommunene skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging
- Hjelpen skal bli bedre tilpasset barn og familiers behov
- Rettsikkerheten til barn og familier skal bli godt ivaretatt
- Ressursbruken og oppgaveløsningen i barnevernet skal bli mer effektiv

For å lykkes med dette må kommunen arbeide med tidlig innsats og forebygging i alle tjenester som berører barn og unges oppvekstmiljø. Dette krever at det etableres gode lokale tilbud som gjør at barn og familier får den hjelpa de trenger på et tidlig tidspunkt. På bakgrunn av dette kalles Barnevernsreformen ofte for Oppvekstreformen.

Det er innført et lovkrav om at kommunestyret selv skal vedta en plan for kommunens arbeid for å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer. Planen skal beskrive det forebyggende arbeidet i alle sektorer og tjenester på oppvekstområdet. Den skal beskrive hva som er målene for arbeidet, hvordan arbeidet skal organiseres og fordeles mellom sektorene i kommunen, og hvordan disse skal samarbeide.
Planen skal være et viktig verktøy for å sikre en forpliktende og systematisk innsats, samt helhetlige tjenester til barn, unge og familier.

INNHOLD

En plan for forebyggende arbeid i Sirdal kommune, der samarbeid og helhetlig tenkning er avgjørende for å lykkes med barnevernsreformen/ oppvekstreformen. Samarbeid mellom alle kommunalområdene er en avgjørende faktor for å oppfylle målene for reformen. Dette krever en strukturert og systematisk tilnærming der alle jobber sammen mot en felles visjon om å sikre at barn, unge og familier har muligheten til å utvikle seg i trygge og støttende miljøer.

Planen skal inneholde

- overordnet mål og strategi for helhetlig tjenestetilbud i kommunen
- ansvarsfordeling mellom tjenestene
- organisering av oppgaver og samhandling

Side 2	Barnevernsreformen
Side 3	Innhold /Formål
Side 4	Utfordringsbilde
Side 5	Mål og strategier
Side 7	Forebygging
Side 10	Samhandling
Side 12	Konsekvenser
Side 13	Fremtidsbilde
Vedlegg	Handlingsplan

FORMÅL

Formålet er å vise behovet for å styrke arbeidet med barn, unge og familier. Videre for å kunne nå våre mål i kommuneplanens samfunnsdel; "gode og trygge oppvekst og læringsmiljø, som legger grunnlag for at barn og unge kjenner trygghet, mestrer utfordringer, får brukt sine ressurser og bidrar til utvikling av Sirdal kommune."

I forebyggende plan er det på bakgrunn av et bredt kunnskapsgrunnlag definert innsatser og videre satsinger for forebyggende arbeid og tidlig innsats i Sirdal kommune. Planen skal være en strategisk og førende plan for videre prioriteringer. Gjennom det kan den hjelpe oss på veien til å nå vårt mål om at alle barn i Sirdal har en trygg og aktiv oppvekst. Samlet sett har en forebyggende plan som formål å skape et trygt, inkluderende og stimulerende oppvekstmiljø for barn og unge å vokse opp i. Den tar sikte på å legge til rette for at alle barn og unge får de beste forutsetningene for å utvikle seg og realisere sitt potensiale.

Sirdal skal ha kraftfulle, nære og nyskapende oppvekstsvilkår for alle som vokser opp i kommunen.

UTFORDRINGSBILDE

FRITID OG MØTEPLASSER

Sirdal kommune gjennomførte Ungdata-undersøkelser for ungdomstrinnet og opp til tredje året på videregående i 2022. Sirdal skiller seg ikke spesielt ut sammenliknet med landet og nærliggende kommuner. Ungdommene er stort sett fornøyde med lokalmiljøet, skole, fritid og har det bra. Det er likevel en endring knyttet til deres opplevelse av sin psykiske helse, fysiske plager og ensomhet. Andre kartlegginger har og vist et behov for uformelle lavterskel møteplasser. Utfordringen knyttet til å gjøre alle tilbud og møteplasser godt nok kjent har kommet fram i prosessen. Det kommer og fram at man ikke er fornøyde med transporttilbudet, slik at man kan benytte seg av aktivitetstilbudene i hele kommunen. Det er også synliggjort at det er utfordringer knyttet til bruk av sosiale medier og behov for et aktivt ungdomsarbeid.

PSYKISK HELSE

Erfaringer viser økt behov for psykisk helsetjenester både til voksne, barn/unge og til familier. Utfordringene kan være mange, men også sammensatte behov som berører hele familien, der det er behov for oppfølging, veiledning og familierådgivning.

HVERDAGSUTFORDRINGER

For familier med utfordringer, f.eks. barn med spesielle behov, atferdsproblemer, opplevelse av utenforskap eller familiekonflikter, kan det være uklart i forhold til koordinering av tjenester og hva som kan tilbys av hjelp. Tjenestene er for lite kjent med hverandres tiltak og hvordan disse kan tilbys. Sirdal kommune mangler et kommunalt tilbud til familier i hjemmet.

SKOLEMILJØ

I skolen viser utviklingen at andelen elever som mottar individuelt tilrettelagt opplæring (spesialundervisning) øker, noe som igjen kan påvirke hvordan ressursene brukes til utvikling av det allmennpedagogiske arbeidet. Elevundersøkelsen, som er obligatorisk for syvende og tiende trinn viser at det store flertallet av elever trives på skolen, og de skårer jevnt over høyere enn sammenlignet med landet som helhet. Statistikken viser ikke tall på mobbing på grunn av personvern, men vi vet at noen elever opplever at de ikke har det trygt og godt på skolen. Før alle elever har det trygt og godt, må innsats settes inn for å styrke læringsmiljøet i skolen.

ØKONOMI

Sammenliknet med landet og andre nærliggende kommuner er det færre lavinntektsfamilier i Sirdal, men inntektsulikheten er betydelig. Inntektsulikheten oppleves å være en ekskluderende faktor gjennom at fritidsaktiviteter kan bli for kostnadskrevende for familier med lav og middels inntekt.

MÅL OG STRATEGIER

Hovedmålet er at barn, unge og familier får riktig hjelp til riktig tid. Kommuneplanens mål og strategier er viktige. Kommuneplanens samfunnsdel skal være det viktigste styringsdokumentet i kommunen. Forebyggende plan tar derfor utgangspunkt i denne som blant annet sier:

"Sirdal har godt utbygde tjenestetilbud innenfor oppvekst og levekår. Folkehelseloven gir kommunene ansvaret for å tenke helse i alt man gjør. Fokus må endres fra behandling til forebygging og helsefremming. Gjennom planarbeid må man legge inn målsetting og strategier for å forbedre og forebygge."

"Sirdal kommune har følgende hovedmål for å skape gode oppvekst og levekår for perioden 2018-2030:

- I Sirdal skal alle ha mulighet til å utfolde seg å leve et godt og fullverdig liv i alle livsfaser.
- Tilgjengelige, attraktive boligtomter, trygge bomiljø med variert boligmasse for innbyggere med ulike behov. Tilgang til bo-mulighet skal ikke være begrensende for lokale utviklingsmuligheter.
- Gode og trygge oppvekst- og læringsmiljø, som legger grunnlaget for at barn og unge kjenner trygghet, mestrer utfordringer, får brukt sine ressurser og bidrar til utviklingen av Sirdal.
- Innbyggerne i Sirdal skal oppleve god helse gjennom mestring og livskvalitet.
- Et variert og inkluderende tilbud for alle innenfor kultur og fritid med både tradisjonelle og moderne aktiviteter. Sirdal skal ha regionens beste tilbud innen friluftsliv."

Sirdal skal kjennetegnes med verdiene kraftfull, nær og nyskapende. Dette er gode verdier å ta med seg i det forebyggende arbeidet som gjøres. Med disse i bunnen skal vi ha gode, treffsikre tiltak, som virker.

I strategiplan "Helse og omsorg i Sirdal mot 2030", skal det blant annet prioriteres forebyggende tjenester til barn, unge og familier. Det er videre lagt vekt på differensierte tilbud til barn og unge, samt en kartlegging av konsekvenser ved ny oppvekstreform både når det gjelder oppgaver, kompetanse og ressurser.

Sirdal har en overordnet modell for organisering av tverrfaglig og forebyggende samarbeid for barn, unge og deres familie, Bedre tverrfaglig innsats (BTI). Denne har en handlingsveileder for alle ansatte som beskriver hvordan man kan jobbe målrettet og effektivt med oppfølging og hjelp til utsatte barn og unge. Hensikten med BTI-modellen er å kvalitetssikre helhetlig og koordinert innsats uten at det blir brudd i oppfølgingen. BTI bidrar til tidlig innsats, samordning og medvirkning.

Sirdal kommune er en TIBIR-kommune. TIBIR= Tidlig Intervensjon Barn i Risiko. Målsettingen med TIBIR er å forebygge og redusere atferdsproblemer på et tidlig tidspunkt. Programmet er evidensbasert, og skal bidra til å utvikle barns positive og prososiale atferd. I tillegg skal programmet gi ansatte og ledere med ansvar for barn i sitt arbeid, en felles forståelse av hvordan atferdsproblemer oppstår og kan avhjelpes. TIBIR er en helhetlig tiltakskjede der intervensjonene er i overensstemmelse med målgruppens behov og forutsetninger.

PMTO (Parent Management Training – Oregon) er et tilbud til familier med barn som viser atferdsproblemer, eller er i risiko for å utvikle alvorlige atferdsvansker. Sirdal kommune har tilgjengelig PMTO-terapeuter via Lister barnevern.

Godt samarbeid mellom helsetjeneste, barnehage, skole, hjem og fritid er nødvendig for å bygge laget rundt barnet!

Planen må ses i sammenheng med øvrige planer og nasjonale satsinger, og må inngå i planstrategien for Sirdal kommune.

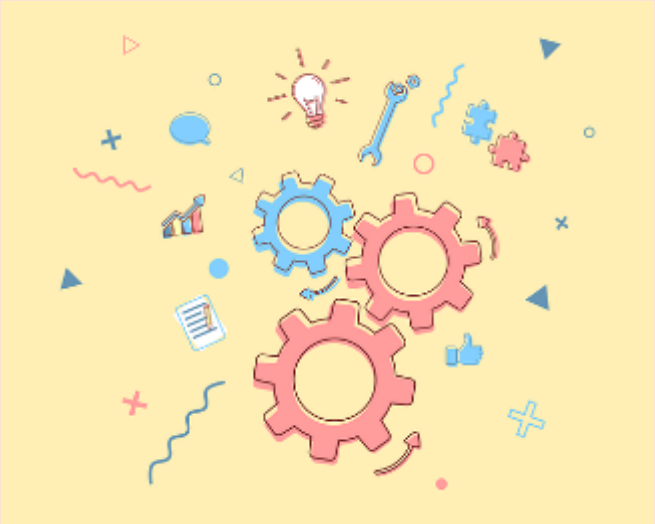

FOREBYGGING

Kan vi klare å hjelpe tidligere, og gjøre mer av det som kan hjelpe de sårbare familiene og de risikoutsatte barna?

Det meste av forebyggingen må skje innen barnet er 10 år. Det innebærer at kommunen må sette inn innsatsen på de minste barna for å følge opp intensjonen i reformen.

KS sitt utenforregnskap har en opplisting av grupper som er ekstra lønnsomme å hjelpe tidlig:

- barn i lavinntektsfamilier, norskfødt med innvandrerforeldre
- barn i lavinntektsfamilier, hvor en eller begge foreldre er uføre eller får sosialhjelp
- unge som er i fare for å ikke fullføre videregående skole på normert tid + 2 år
- barn med hjelpetiltak i barnevernet
- barn med foreldre med psykisk lidelse eller rusproblem
- barn diagnostisert med depresjon eller angst
- barn diagnostisert med atferdsvansker

*"**Tegn og signaler er en usikker** måte å fange opp barns risiko. Predikasjonsverdien er lav" (Reinar et al.,2018 - Folkehelseinstituttet)*

*"**Kunnskap om risikofaktorer** gir bedre prediksjon enn barnets symptomer" (Kvello, 2015)*

*"**Kommuner som baserer tidlig innsats på symptomvurdering, vil glippe på omtrent halvparten** av de mest risikoutsatte barna i de fire til seks første leveårene"(Kvello, 2023)*

HVA ER FOREBYGGING?

Det er å **styrke beskyttelsesfaktorer og redusere risikofaktorer.**

Kunnskapen om risiko- og beskyttelsesfaktorer er 50 år gammel, vel utprøvd og har vist seg å holde.

Barn som bekymrer, er ofte de som;
- deltar lite i fritidsaktivitet
- virker sosialt isolert
- har sosiale vansker
- har foreldre som følger lite opp
- mangler utstyr og klær
- har dårlig helse
- kan lite norsk
- har flyttet mye

Men kan det hende at dette skyldes økonomi, mer enn omsorgsevne? Kan nedsatt foreldrekapasitet være forårsaket av multistress, eller er det manglende foreldreevne?

Voksne er opplært til å se etter tegn og signaler, men det er krevende. *Mange barn viser ikke tegn*.

Tidlig innsats må baseres på kunnskapen om:
- risiko og beskyttelsesfaktorer
- barns passering av utviklingsmilepæler
- kjennskap til foreldrenes fungering
- vurdering av kvaliteten i samspillet mellom foreldre og barn

BESKYTTELSESFAKTORER

(Kvello, 2023/KoRus)

- Barnet hjelpes til aldersadekvat eller bedre fungering på samtlige kompetanseområder: Kognitiv/språk – Atferd/moral – Emosjonelt – Sosialt – Motorisk

- Barnet hjelpes til venner/tilhørighet til et sosialt fellesskap

- Fra 8-års alder: barnet har en hobby, fritidsinteresse – opplever mestring

- Barnet tilpasser seg godt til barnehage og skole, innordner seg rutiner, godtar grensesetting, er sosialt inkludert og har gode skolefaglige prestasjoner

- Omsorgspersonene har god omsorgsutøvelse

- SLIK AT BARNET fra 10-års alder: karakteriseres av optimisme, positivt selvbilde, lett å like, sosial av natur

- Foreldrene er godt integrert i samfunnet og er i jobb/utdanning, har en god fungering og sosialt nettverk

RISIKOFAKTORER

Usortert liste over de viktigste risikofaktorene (Kvello, 2023/KoRus)

- Skadelige omsorgsformer (neglekt og alvorlig svikt)

- Alvorlige krenkelser (psykisk/fysisk vold, mishandling, seksuelle overgrep)

- Emosjonell utilgjengelighet/fjernhet hos foresatte

- Rusmiddelbruk hos foresatte

- Alvorlige former for psykiske lidelser hos foresatte

- Utviklingsvansker som ikke blir forstått og hjulpet

- Skadelig psykososialt miljø i barnehage og skole (mobbing, manglende trygghet, utskifting av voksne m.m.)

- Levekårsutfordringer (mangler i boligforhold, relativ fattigdom, multistressende miljø)

FOREBYGGING PÅ TRE (3) NIVÅER (KoRus)

Forebygging for barn og unge skjer på tre ulike nivåer i de kommunale tjenestene; grønt nivå (universelt), gult nivå (selektivt) og rødt nivå (indikativt).

Arbeidet med å forebygge omsorgssvikt og atferdsvansker bygger på kunnskap om **risiko- og beskyttelsesfaktorer**, og målgruppene deles inn etter de tre nivåene

Behovs- og tiltakspyramiden danner grunnlaget for oppgaveløsning for barn, unge og deres foresatte:

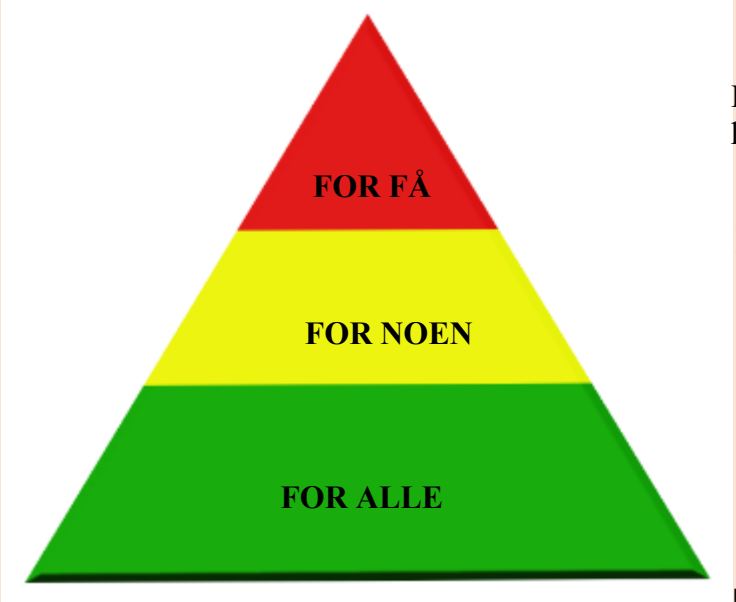

Hjelp til sammensatte og komplekse livsutfordringer

Hjelp i vanskelige situasjoner i livet til sammensatte utfordringer for personen og familien

Den enkelte i mangfoldet barnehage/skole/kultur/idrett/ helsesykepleiertjenesten

Kilde: KoRus

Rødt nivå

For enkeltpersoner eller familier der risikofaktorer og/eller konkrete problemer er observert eller opplevd, har barneverntjenesten, helse- og omsorgstjenesten og spesialisthelsetjenesten gode tiltak mot ulike utfordringer. Barneverntjenesten har ansvar for å iverksette hjelpetiltak når barnet eller familien sitt behov for hjelp har en sammenheng med omsorgssituasjonen eller atferden til barnet.

De skal ikke kompensere for manglende innsats fra andre sektorer. Tidlig forebyggende innsats kan settes inn på alle nivå. Kunnskap om risiko og beskyttelse er forutsetning for å kunne sett inn tiltak tidlig, før problemer utvikler seg.

Nasjonalt forløp for barnevern.
Alle barn har rett til å få helsehjelp. For barn som får hjelp av barnevernet, og trenger helsehjelp, kan det settes i gang et nasjonalt forløp for barnevern. Barnevernet skal sammen med barnet vurdere behovet for nasjonalt forløp for barnevern, som skal *sikre at helsetjenesten og barneverntjenesten samarbeider* om å gi best mulig hjelp. I nasjonalt forløp for barnevern blir barnet og familien invitert til faste møter med barnevern og helsetjenesten. Det utarbeides en plan i fellesskap.

SAMHANDLING

Tverrfaglig samhandling er en forutsetning for å kunne gi barn og unge rett hjelp til rett tid. Tverrfaglig samhandling er et felles ansvar for alle ansatte som arbeider med barn, unge og familier.

Kommunen har et ansvar for at de kommunale tjenestene tilbyr og yter de tjenester de har ansvar for etter loven, og for at tjenestene samhandler slik at tilbudet blir helhetlig og koordinert.

Plikten til å samhandle er nedfelt i ulike lover, som f.eks.; barnevernloven, helse- og omsorgstjenesteloven, barnehageloven, opplæringsloven, sosialtjenesteloven, krisesenterloven og integreringsloven.

Sirdal kommune har siden 2017 jobbet med bedre tverrfaglig innsats (BTI) for å styrke samhandlingen mellom tjenestene, og lage et system for å bedre fange opp risikoutsatte barn og unge. BTI er en samhandlingsmodell for tjenester som møter gravide, barn, unge og foreldre det er knyttet uro eller bekymring til. Målet med BTI-modellen er å kvalitetssikre helhetlig og koordinert innsats uten at det blir brudd i oppfølgingen

Arbeidet har, gjennom samarbeid i Lister, resultert i en portal som ligger tilgjengelig på kommunen sine hjemmesider, og som skal være førende for alt arbeid med risikoutsatte barn og unge. Her vil man også finne alle eksisterende tiltak i Sirdal kommune.

Samhandlingsarenaer i Sirdal kommune

Enkelte av de nedenstående samhandlingsarenaene skal videreutvikles – se vedlagte handlingsplan.

SAMHANDLINGSARENA	BESKRIVELSE
Koordinerende enhet	Enheten har et overordnet ansvar for arbeidet med; - Individuell plan - Oppnevning, opplæring og veiledning av koordinator - Barnekoordinator
Ansvarsgruppe	Formål: En tverrfaglig gruppe med barn/unge/foresatte til barn med behov for oppfølging fra flere instanser. Ansvarsgruppen skal koordinere den individuelle oppfølgingen, og følge opp en eventuell individuell plan (IP). Deltakere: De instanser som er involvert. Det varierer i forhold til hvem som oppretter ansvarsgruppe, og det gjøres i dialog med foresatte. Koordinatoransvar avtales. Det kan være barnevern, skole, ergo-/fysioterapeut, barnehage eller helsestasjon. Møtefrekvens: Ved behov. Ansvarsgruppen setter opp plan. Ansvar for innkalling/referat: Koordinator.
BTI-nettverk, Sirdal	Formål: Nettverket skal holde tak i BTI-arbeidet ute i virksomhetene, dele erfaringer på tvers av tjenester og sikre implementeringen. Videre kan nettverket brukes til å drøfte utfordringer, og bistå hverandre. Det skal ikke diskuteres individsaker i nettverket. Deltakere: Barnehagestyrere, grunnskolerektorer, avdelingsleder helsestasjon, skolehelsetjeneste/psykisk helse barn og unge Møtefrekvens: 2 ganger pr. år (okt/feb) Ansvar for innkalling/referat: Koordinator
Møte mellom leger og helsestasjon	Formål: Arenaen brukes til å diskutere ulike problemstillinger og samkjøre praksis. Her kan man ta opp spørsmål som foreldre har om deres barn, etter samtykke. Arenaen brukes til å utvikle samlet kompetanse. Deltakere: Legene på legekontoret og helsestasjonen. Møtefrekvens: Annenhver uke. Ansvar for innkalling/referat: Helsestasjonen.
Nasjonalt forløp barnevern	Formål: Avklare behov for nasjonalt forløp.

	Fastsette samarbeid, fordele oppgaver med mer. Deltakere: Barnevernsrepresentant, representant fra velferd og berørte barn/ungdom/familie Møtefrekvens: Etter behov Ansvar for innkalling/referat: Barnevernstjenesten
Oppvekstmøte	Formål: Samhandlingsarena for ledere i oppvekst. Utvikling av felles ståsted, visjon, verdier med mer for oppvekstområdet. Arenaen brukes til leder- og tjenesteutvikling i fellesskap. Deltakere: Kommunalsjef oppvekst, grunnskolerektorer, rektor voksenopplæringen, barnehagestyrere, rektor kultur- og musikkskolen, leder elevheim og rådgivere oppvekst. Møtefrekvens: Hver 6. uke Ansvar for innkalling/referat: Kommunalsjef oppvekst (innkalling) Rådgiver oppvekst (referat)
Overgangsmøte barnehage/skole, SFO	Formål: Overføring av nødvendig informasjon mellom barnehage og skole, etter samtykke. Det kan avtales ekstramøte, for å avklare om det er behov for å ytterligere møte for å sikre en trygg overgang til skole. Her må en også avklare om andre skal delta. Deltakere: Rektor grunnskole, styrere barnehage, pedagogisk leder barnehage, kontaktlærer, foresatte Møtefrekvens: Årlig (mai) Ansvar for innkalling/referat: Rektor grunnskole Ved ekstramøte er det styrer i barnehage som har ansvar for innkalling, mens rektor grunnskole har ansvar for referat.
Pedagogisk team, barnehage	Formål: Pedagogisk team er barnehagens forum for å sikre et trygt, godt og inkluderende læringsmiljø. Teamet skal arbeide både med forebyggende tiltak på system og individnivå, samt drøfte og få veiledning i individsaker (etter samtykke). Teamet i barnehagen jobber for å heve kvaliteten på oppfølgingen til hvert enkelt barn i barnehagen. Målet er å gi tidlig, god og riktig hjelp ut fra barnets behov. Teamet jobber for å heve kvaliteten på oppfølgingen til hvert enkelt barn i barnehagen. Målet er å gi tidlig, god og riktig hjelp ut fra barnets behov. Ved å jobbe i team sørger man for å utvikle og utnytte kompetansen som finnes i barnehagen.

	Deltakere: Styrer, pedagogisk leder, helsestasjon, PPT. Ved behov: ABUP, psykisk helse, barnevernet. Møtefrekvens: 4 ganger i halvåret. Ansvar for innkalling/referat: Styrer i barnehagen.
Pedagogisk team, skole	Formål: Pedagogisk team er skolens forum for å sikre et trygt, godt og inkluderende læringsmiljø. Teamet skal arbeide både med forebyggende tiltak på system og individnivå, samt drøfte og få veiledning i individsaker (etter samtykke). Pedagogisk team i skolen skal bidra til å utvikle skolens system for ivaretakelse av tilpasset opplæring. Teamet koordinerer arbeidet med oppfølging av elever med spesialpedagogisk behov. Mål er økt inkludering og redusert behov for spesialundervisning, rett hjelp til rett tid, kvalitetsutvikling og organisasjonsutvikling. Deltakere: Rektor/inspektør, spes.ped-ansvarlig/-koordinator, sosiallærer, helsesykepleier og PPT. Ved behov: ABUP, psykisk helse, barnevernet. Møtefrekvens: Hver 3.uke Ansvar for innkalling/referat: Spes.ped-ansvarlig/-koordinator.
Samarbeidsmøte NAV/Voksenopplæring/ flyktningekoordinator	Formål: Ha oversikt over totalsituasjonen knyttet til flyktninger i Sirdal kommune. Deltakere: Rektor VO, programrådgiver NAV, flyktningekoordinator Møtefrekvens: Annenhver måned Ansvar for innkalling/referat: Rektor VO
SLT-møte	*SLT= samordning av lokale kriminalitets- og rusforebyggende tiltak* Formål: Dette er en arbeidsgruppe under politirådet som har søkelys på vedtatt strategi i forhold til felles forebyggende målsettinger. Gruppen gir innspill til politirådet. Deltakere: SLT-koordinator, politikontakt, helsesykepleier, barnevern, psykisk helse og rus, repr. fra frivilligheten, ungdomsarbeider, grunnskolerektorer, elevheimsleder og barnehagestyrere Møtefrekvens: Fire (4) ganger pr. år, hvorav ett av møtene sammenfaller med tverrfaglig møte VÅBAS. Ansvar for innkalling/referat:

	SLT-koordinator
Tilstedeværende barnevern	Formål: En arena der tjenestene kan samhandle med representant for barnevernstjenesten med sikte på kompetanseutvikling, drøfting og veiledning. Enkeltsaker kan kun drøftes på navn dersom det foreligger samtykke. Deltakere: Representant fra Lister barnevern og andre deltakere fra tjenestene ut fra behov. Møtefrekvens: Annenhver uke i kommunen, der det veksler mellom skolene, barnehagene og helsestasjonen. Ansvar for innkalling/referat: Møteoppsett utarbeides av barnevernstjenesten. Referat avtales.
Tiltaksplanmøte	Formål: Arenaen brukes til å planlegge oppfølging, finne tiltak i tjenesten(e) og i hjemmet. Her skal man fastsette ansvar for tiltak og planlegge og gjennomføre evaluering av tiltak. Deltakere: Barn/ungdom/foresatte, stafettholder (f.eks. pedagogisk leder, kontaktlærer, avdelingsleder), ander aktører etter avtale. Møtefrekvens: Etter behov. Deltakere setter opp møteplan i fellesskap. Ansvar for innkalling/referat: Stafettholder.
Tverrfaglig samarbeidsmøte (Voksenopplæringen - VO)	Formål: Arenaen brukes til å få status for de bosatte, planlegge og avklare roller og oppgaver i forbindelse med bosetting i henhold til rutine/retningslinjer. Deltakere: Kommunalsjef oppvekst, rådgiver oppvekst, sykepleier, psykiatrisk sykepleier, kommunelege, helsesykepleier, flyktningekoordinator, rektor VO, grunnskolerektorene, barnehagestyrerne og NAV. Møtefrekvens: To (2) ganger pr. halvår Ansvar for innkalling/referat: Rektor VO
Tverrfaglig samarbeidsmøte, VÅBAS VÅBAS= «Våre barn, vårt ansvar, samarbeid på tvers»	Formål: Et "stormøte" der det er informasjonsutveksling fra ulike tjenester og der man blir kjent på tvers av tjenesteområdene. Her ser man også på trender, utvikling og behov i Sirdal kommune. Dette er ett av fire årlige SLT-møter. Deltakere: Kommunalsjef oppvekst, kommunalsjef velferd, virksomhetsleder habilitering og mestring, avdelingsleder helsestasjonen, skolehelsetjenesten, grunnskolerektorene, rektor i voksenopplæring, barnehagestyrere, barnevern, PPT, NAV, kommunelege, elevheimsleder, politikontakt, SLT-koordinator, kultur, rådgiver oppvekst, leder for frivilligheten.

	Møtefrekvens: 1 møte pr. år (november) Ansvar for innkalling/referat: Koordinator

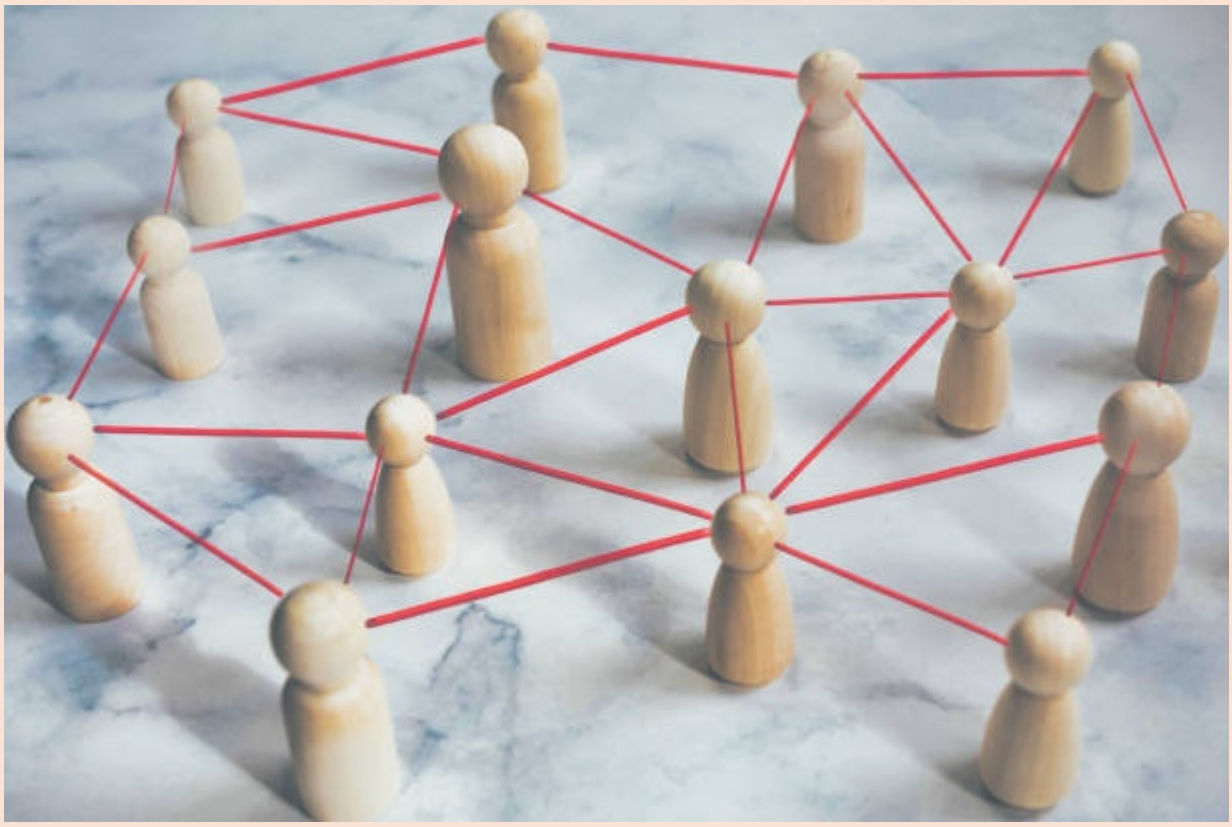

KONSEKVENSER

I plan for forebygging er det en gjennomgående tanke at jo tidligere innsats, jo bedre effekt får vi av ressursene vi bruker.

James Joseph Heckman er en amerikansk økonom og nobelprisvinner som har utvikla Heckmans kurve. Denne viser at jo tidligere investeringer vi gjør i barns liv, jo bedre avkastning får vi. Dersom vi investerer i kvalitet og utvikling blant barn i deres tidligste barndom, selv før fødsel, får vi 7-10 prosent avkastning på investeringen hvert år. Dette fordi barnet vil få bedre utdanning, bedre helse, bedre produktivitet og vil utøve mindre kriminalitet

Tidlig innsats = smart investering

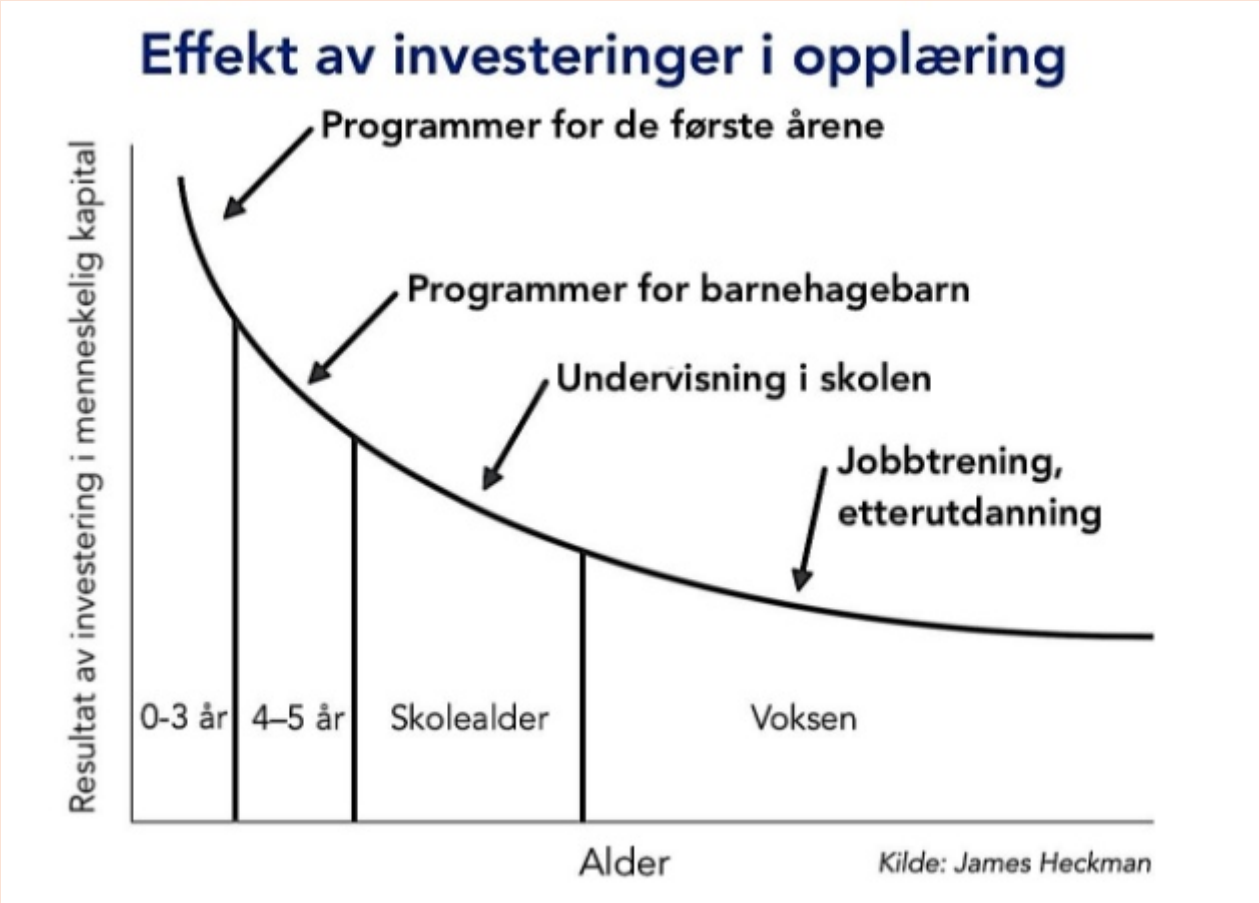

FREMTIDSBILDET

I fremtiden bruker Sirdal kommune ressursene sine primært til forebyggende arbeid, og arbeider godt med dette. Vi sørger for at alle barn og unge blir en del av et oppvekstmiljø som fremmer identitet, læring og livsmestring gjennom deltakelse og inkludering i fellesskapet. Tjenestene samhandler godt og på tvers, og det er kjent for alle hvilke samordna tjenester vi har, som i fellesskap yter god hjelp og støtte. Familier som har utfordringer og behov for tiltak skal få dette i egen kommune, av ansatte som har god kompetanse på området. I noen tilfeller er dette basert på interkommunalt samarbeid.

fra DAGENS SITUASJON

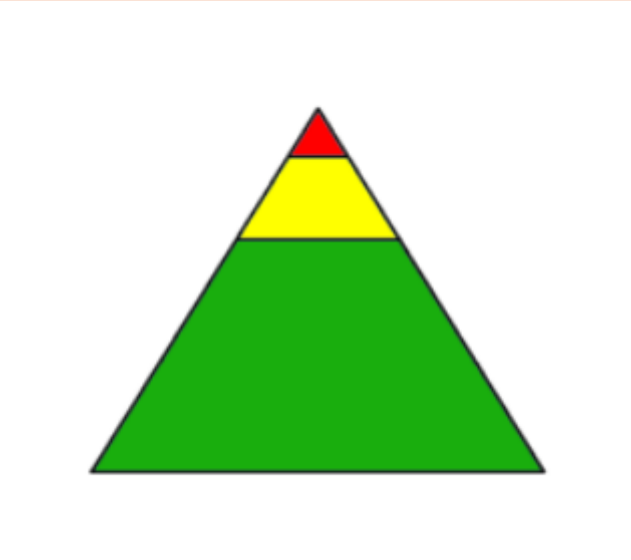

OPPSUMMERING/ BEHOV FOR TILTAK

Forebyggende plan gjelder hele økonomiplanperioden 2025-2028. Planen tar for seg hva forskning har vist har effekt i forebyggingsarbeidet, der bruk av risiko- og beskyttelsesfaktorer står sentralt. J. Heckman sin kurve viser tydelig at tidlig innsats er avgjørende for barns utvikling, og at det er samfunnsøkonomisk riktig og viktig å vektlegge forebyggende arbeid.
I arbeidet med planen er innbyggerinvolvering vektlagt, og ulike grupper har fått anledning til å gi innspill til planen. På den måten har ulike brukergrupper bidratt til å beskrive utfordringsbildet, samt gitt innspill til ønskede tiltak.
Risiko-og beskyttelsesfaktorer, sammen med kommunens utfordringsbilde, danner grunnlaget for handlingsplanen som er vedlagt. Handlingsplanen er den operative delen av forebyggende plan, og vil rulleres årlig.

SIRDAL KOMMUNE

Tonstadveien 28 4440 Tonstad
www.sirdal.kommune.no
facebook.com/sirdalkommune
illustrasjoner: pixabay.com